

ลักษณะความขัดแย้งกับบิดามารดาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร

นางสาวอังสนา กองกระวี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-14-2220-2

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CONFLICT WITH PARENT AMONG JUNIOR HIGH SCHOOL STUDENTS IN BANGKOK

Miss Angsana Kongkravee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science Program in Mental Health

Department of Psychiatry

Faculty of Medicine

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-14-2220-2

481734

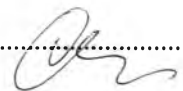
อังสนา กองกระวี : ลักษณะความขัดแย้งกับบิดามารดาของนักเรียนของมัธยมศึกษา
ตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร (CONFLICT WITH PARENT AMONG JUNIOR
HIGH SCHOOL STUDENTS IN BANGKOK). อาจารย์ที่ปรึกษา : ศ.พญ.อุมาพร ตรังค
สมบัติ ; 93 หน้า. ISBN 974-14-2220-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะความขัดแย้งกับบิดามารดาและปัจจัยที่
เกี่ยวข้องของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง
ทั้งหมด 620 คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มหลายขั้นตอน (Multi Stage Cluster Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการ
เก็บข้อมูลคือ แบบสอบถามลักษณะความขัดแย้งกับบิดามารดาเป็นแบบประเมินด้วยตัวเอง (Issues
checklist) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบ
ความแตกต่าง independent t-test, analysis of variance (ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็น
รายคู่แบบ LSD-test การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีลักษณะความขัดแย้งกับบิดามารดาในระดับมาก (ร้อยละ 64.7)
และระดับปานกลาง (ร้อยละ 33.0) ลักษณะความขัดแย้งมากที่สุด คือ การทะเลาะกับพี่น้อง (ร้อยละ
68.7) อันดับ 2 คือ การวางข้าวของเครื่องใช้หรือถอดเสื้อผ้าไม่เป็นระเบียบ (ร้อยละ 64.9) อันดับ 3
คือ การเล่นเกมคอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 64.2) อันดับ 4 คือ การเถียงพ่อแม่ (ร้อยละ 63.6)
อันดับ 5 คือ การเรียน เช่น ผลการเรียนไม่ดี (ร้อยละ 60.0)

2. เมื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความขัดแย้งกับบิดามารดากับปัจจัยที่ศึกษา พบว่า เพศ
คะแนนเฉลี่ยสะสม จำนวนเงินที่นักเรียนได้รับต่อเดือน อาชีพบิดา รายได้บิดา สถานภาพสมรส
ของบิดามารดา สัมพันธภาพระหว่างบิดามารดามีผลต่อลักษณะความขัดแย้งกับบิดามารดาอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < 0.05$

ภาควิชา	จิตเวชศาสตร์	ลายมือชื่อนิสิต..... <u>อังสนา กองกระวี</u>
สาขาวิชา	สุขภาพจิต	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา	2548	

##4774923230 : MAJOR MENTAL HEALTH

KEY WORD : CONFLICT/PARENT/JUNIOR HIGH SCHOOL STUDENTS/BANGKOK

ANGSANA KONGKRAVEE : CONFLICT WITH PARENT AMONG

JUNIOR HIGH SCHOOL STUDENTS IN BANGKOK. THESIS ADVISOR :

PROF.UMAPORN TRUNGKHASOMBAT,MD. 93 PP.

ISBN 974-14-2220-2.

The purpose of this research was to study the conflict with parent among junior high school students in Bangkok. 620 junior high school students were recruited by Multi Stage Cluster Sampling. The Issues Checklist (IC) was used measure the severity of conflict between the subjects and the parents. All questionnaires were analyzed by SPSS/PC for percentages, means, standard deviations, the independent t-test, the analysis of variance (ANOVA) and the LSD-test were used to analyse the difference between groups.

The results of the research were as follows

1. The severely conflicts with parents were mostly is the high level (64.7%) and middle level (33%). Types of conflict were found as follows in decreasing frequencies : fighting between sibling (68.7%), putting away cloths (64.9%), playing computer or internet (64.2%), talking back to parents (63.6%) and getting low grades in school (60.0%)

2. Through the analyze by T-test and ANOVA indicated factors found to be associated with conflict as the statistically significant level of $P < 0.05$ were gender, grade point average (GPA), student's expense monthly allowance, father's occupation and income, Marital Status and Mental relationship.

Department Psychiatry

Field of study Mental Health

Academic year 2005

Student's Signature... *Angsana Kongkravee*

Advisor's Signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์และความกรุณาจากผู้มีพระคุณยิ่งหลายท่าน โดยเฉพาะ ศาสตราจารย์แพทย์หญิงอุมาพร ครังคสมบัติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำ และให้แนวทางพร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่างๆในการดำเนินงานให้สำเร็จได้ด้วยดี จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์แพทย์หญิงรวิวรรณ นิเวศพันธ์ุ และ อาจารย์แพทย์หญิงปรีชวัน จันทรศิริ ที่ให้เกียรติมาเป็นประธานและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์พร้อมทั้งให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆช่วยให้วิทยานิพนธ์สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณ นายแพทย์อำพล สุอำพันและอาจารย์แพทย์หญิงปรีชวัน จันทรศิริ ที่ให้ความกรุณาช่วยตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

กราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการและอาจารย์ประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่1-3 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย, โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการ, โรงเรียน โปธิสาร, โรงเรียนราชวินิตมัธยม, โรงเรียนศรีอยุธยา, โรงเรียนสตรีวิทยา 2, โรงเรียนหอวัง, โรงเรียนทวีวัฒนา ตลอดจนทุกท่านที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการการเก็บข้อมูล รวมถึงน้องๆนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกคนที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการตอบแบบสอบถามงานวิจัย ทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

ขอขอบคุณเพื่อนๆนิสิตสาขาสุขภาพจิต (นอกเวลาราชการ) ทุกท่าน ที่ช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมาและเพื่อนๆหอการค้าที่ให้การช่วยเหลือแนะนำและให้กำลังใจที่ดีมาตลอดในการทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่และญาติพี่น้อง โดยเฉพาะพี่สาว คุณวัลลดา กองกระวีที่ให้การสนับสนุน คำแนะนำ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือ ความเข้าใจ กำลังใจและกำลังใจทรัพย์ ตลอดจนมาจนสำเร็จการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย	1
คำถามการวิจัย	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามของศัพท์เฉพาะ.....	5
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	7
2. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายของวัยรุ่น	9
พัฒนาการทางสังคมและอารมณ์ของวัยรุ่น.....	10
ความหมายของความสัมพันธ์ในครอบครัว	13
แนวคิดครอบครัว	14
ลักษณะความสัมพันธ์ในครอบครัว.....	15
องค์ประกอบความสัมพันธ์ในครอบครัว.....	17
ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในครอบครัว.....	18
ความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นกับบิดามารดา.....	20
ความหมายของความขัดแย้ง.....	26
ทฤษฎีความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับบิดามารดา.....	28
ความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับบิดามารดา.....	28
สาเหตุความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับบิดามารดา.....	31
พฤติกรรมความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับบิดามารดา	35

สารบัญ

บทที่	หน้า
งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับบิดามารดา.....	36
งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับบิดามารดา.....	38
3. วิธีการดำเนินการวิจัย	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	40
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
การวิเคราะห์ข้อมูล	44
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	67
รายการอ้างอิง.....	75
ภาคผนวก.....	82
ภาคผนวก ก.....	83
ภาคผนวก ข.....	85
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	93

สารบัญแสดงตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง.....	46
2	แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง.....	49
3	ประเด็นความขัดแย้งกับบิดามารดาของกลุ่มตัวอย่าง.....	52
4	แสดงจำนวนและค่าร้อยละระดับความขัดแย้งกับบิดามารดาของกลุ่มตัวอย่าง.....	54
5	แสดงจำนวนและค่าร้อยละระดับความขัดแย้งกับบิดามารดาของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ยคะแนนความขัดแย้งกับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน.....	55
6	แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความขัดแย้งกับบิดามารดา กับปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยเกี่ยวกับครอบครัวของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร โดย t-test.....	56
7	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนน เฉลี่ยความขัดแย้งกับบิดามารดา กับปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยเกี่ยวกับครอบครัว ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร โดย One-way ANOVA	57
8	แสดงการทดสอบค่าความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความขัดแย้งกับบิดา มารดา กับปัจจัยส่วนบุคคลระหว่างกลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมแตกต่างกันของนัก เรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานครด้วยวิธี LSD.....	62
9	แสดงการทดสอบค่าความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความขัดแย้งกับบิดา มารดา กับปัจจัยส่วนบุคคลระหว่างกลุ่มที่ได้รับเงินค่าใช้จ่ายต่อเดือนแตกต่างกัน ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานครด้วยวิธี LSD.....	63
10	แสดงการทดสอบค่าความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความขัดแย้งกับบิดา มารดา กับปัจจัยเกี่ยวกับครอบครัวระหว่างกลุ่มที่บิดาประกอบอาชีพแตกต่างกัน ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานครด้วยวิธี LSD.....	64
11	แสดงการทดสอบค่าความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความขัดแย้งกับบิดา มารดา กับปัจจัยเกี่ยวกับครอบครัวระหว่างกลุ่มที่รายได้ของบิดาแตกต่างกันของนัก เรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานครด้วยวิธี LSD.....	65
12	แสดงการทดสอบค่าความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความขัดแย้งกับบิดา มารดา กับปัจจัยเกี่ยวกับครอบครัวระหว่างกลุ่มที่สถานภาพสมรสของบิดามารดา แตกต่างกันของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานครด้วยวิธี LSD	66